

Projev předsedy OS KOVO Jaroslava Součka na manifestačním mítinku „Konec levné práce“ 7. 9. 2016 v Praze

---

Kolegyně a kolegové,

dnes jsme se tu sešli také proto, abychom pozvedli svůj hlas na podporu změn pracovněprávních předpisů.

Připomeňme si, že

- V první polovině 90. let minulého století začala devastace právních předpisů, které zajišťovaly ochranu zaměstnanců. Dnes již zapomenutý politik, námořní kapitán Vodička zahájil jako ministr práce pod ochranou Václava Klause tento proces.
- Ve jménu přechodu na tržní hospodářství se postupně snižovaly kompetence odborů jako zástupců zaměstnanců. Důraz byl ideologicky kladen na individuální sjednávání pracovních podmínek mezi firmou a zaměstnancem. Bylo oslabováno sdružování zaměstnanců jako účinná obrana jejich zájmů.
- Tím se otevíral prostor pro zaměstnavatele, aby mohli po zaměstnancích požadovat stále vyšší výkony a flexibilitu ve prospěch svých zisků bez odpovídající protihodnoty ve formě zlepšených pracovních podmínek, zkracování pracovní doby a zvýšení mzdy.
- Čím dál více se snižuje význam odvětvových kolektivních smluv pro neochotu zaměstnavatelů stanovit min. standardy na úrovni odvětví, čímž vznikají neodůvodněné rozdíly v úrovních mezd ve firmách uvnitř příslušného odvětví. Nůžky se mohou dále otevírat.
- Zaměstnancům jsou vnucovány úpravy právních předpisů, které ve svém důsledku vedou ke stále větší koncentraci

majetku v rukou stále menšího počtu nejbohatších lidí světa.

- Politikům ani zaměstnavatelům nevadí, že v roce 2015 zemřelo v naší zemi při práci 131 zaměstnanců, našich spoluobčanů.
- ČMKOS a v ní sdružené odborové svazy čelí tomuto permanentnímu tlaku navrhováním změn v právních předpisech tak, aby zastavily a pokud možno částečně zvrátily tento trend kvůli možnosti efektivně obhajovat zájmy zaměstnanců.
- Nejdůležitějším právním předpisem je bible zaměstnanců – tedy zákoník práce.
- V této chvíli má ČMKOS vydefinováno několik priorit, které vyplynuly z praktického uplatňování sociálního dialogu v podání zaměstnavatelů!
- Není možné nadále přihlížet k ohýbání pracovního práva v neprospěch zaměstnanců!
- Koaliční vláda lavíruje, odkládá zásadní rozhodnutí a jednotlivé politické strany pomalu vyhlíží další parlamentní volby, aby pomocí stejně nerealizovaných předvolebních slibů udržely svůj podíl na moci.
- Když se v roce 1993 rozdělilo Československo, určitě si zaměstnanci v ČR nepředstavovali, že nás Slovensko během 20 let převálcuje jak v úrovni mezd tak i v kvalitě pracovněprávních předpisů. A stalo se!
- Slováci nebyli tak naivní, aby uvěřili, že tržní prostředí automaticky zajistí korektní vedení sociálního dialogu ze strany zaměstnavatelů a vytvoření důstojných podmínek pro zástupce zaměstnanců, kteří mají hájit jejich oprávněné zájmy.

- Zaměstnavatelé si najímají na vedení sociálního dialogu advokátní kanceláře, vysílají své personalisty na předražená školení, kde jsou instruováni, jak vyvrát na své podnikové odboráře a jak obcházet právní předpisy.
- Proti takto vyzbrojeným a výborně placeným zástupcům firem má stát podle názoru zaměstnavatelů odborový funkcionář, který není pro tuto funkci uvolněn, vedení sociálního dialogu a přípravu na něj vykonává ve svém volném čase, v právních předpisech se orientuje buď samostudiem, nebo školením na účet svého odborového svazu a opět svého volného času.
- To není férový přístup. To není cesta k plnohodnotnému a rovnoprávnému sociálnímu dialogu. Je to pokrytectví.
- K nápravě tohoto stavu je třeba zakotvit do ZP povinnost zaměstnavatele podílet se na odborné přípravě funkcionářů odborových organizací jejich uvolňováním pro odborovou činnost z výkonu jejich práce.
- Další požadavek, který musím zdůraznit, je zakotvit do ZP povinnost zaměstnavatele strhávat členské odborové příspěvky, pokud o to zaměstnanec požádá. Vyplývá to bohužel z reality kolektivního vyjednávání.
- Pokud totiž nedochází k dohodě v oblasti mezd, pracovní doby nebo jiných ustanovení KS, začnou zaměstnavatelé vyhrožovat tím, že přestanou strhávat členské příspěvky a zasílat je na účet odborové organizace.
- V době elektronického zpracovávání mezd nepředstavuje tento úkon žádnou dodatečnou zátěž pro zaměstnavatele, ani administrativní, ani finanční. Je to pouhé vydírání a

svědčí to o vnímání sociálního dialogu takovými zaměstnavateli. Bohužel se jejich počet zvyšuje geometrickou řadou!

- Poslední část požadavků, o které budu hovořit, se týká zrovnoprávnění nároků zaměstnanců vyplývajících ze zákona mezi soukromou a státní sférou! Velmi dobře si pamatuji, jak nám na začátku devadesátých let farizejsky tvrdili právníci vlády i zaměstnavatelů, že my nepotřebujeme zakotvit do ZP ani 5 týdnů dovolené, ani příplatky zaručené státní sféře. Říkali nám -vy odboráři, si budete moci sjednat 5, 6 nebo 8 týdnů dovolené v kolektivních smlouvách, když se dohodnete se zaměstnavatelem a totéž se týká výše příplatků!
- Skutečnost je po 25 letech budování tržního hospodářství zcela jiná. Více než 5 týdnů dovolené nemá prakticky nikdo a počet firem s 5 týdny dovolené trvale rok od roku klesá. Stejně je to i s příplatky především za noční a víkendovou práci, i když se podíl této práce na celkovém fondu pracovní doby v soukromé sféře stále zvyšuje!
- Kolegyně a kolegové. Máme štěstí, že žijeme v krásné zemi. Máme dostatek pitné vody, a kdybychom na polích nepěstovali sluneční kolektory a řepku, byli bychom soběstační i ve výrobě potravin.
- Postavme se aktivně proti tomu, aby naši zaměstnanci napříč hospodářstvím byli považováni za pouhé poskytovatele pracovní síly, které bude nejlépe nahradit roboty nebo občany jiných států. Myslí si snad naši politici a zaměstnavatelé, že český zaměstnanec má mít nižší životní úroveň, než anonymní ekonomičtí migranti?

- Prosaďme změny zákoníku práce a mzdové politiky!
- Na závěr mi dovolte v této souvislosti citovat dva významné muže. Americký miliardář a investor Nick Hanauer řekl: „Kapitalismus musí být víc než jen povolením k odrbávání lidí kvůli vlastnímu zisku.“
- A Albert Einstein kdysi řekl: „Hodnota člověka není v tom, co udělal pro sebe, ale pro jiné.“ A to je právě poslání odborů.

Děkuji za pozornost!